

hvor det samlede Flertal skulde være afgørende, men i to Zoner efter de Regler, som vi alle kender, da kan jeg svare, at dette Krav er fremsat i den samme Henvendelse fra de danske Sønderjyder af 17. November og gentaget i det mellemslesvigske Udvalgs Henvendelse gennem Hr. Andreas Grau til det danske Udenrigsministerium den 17. December, da han overrakte den Petition fra danske Mellemslesvigere, som begærede, at Afstemningen i 2den Zone maatte finde Sted, og udtalte Ønsket om, at det skulde være en distriktiv Afstemning, gennem hvilken man fik Lejlighed til at udøve Selvbestemmelseretten. Baade den Clausenske Linie og Delingen i 1ste og 2den Zone og hele Grundlaget for Afstemningen er derefter bekræftet af Repræsentanter for alle Retninger i Rigsdagen og alle Strømninger blandt de danske Sønderjyder ved den fælles Delegations Rejse til Paris og dennes Henvendelse netop paa dette Grundlag.

Hr. Harboe talte i Gaar om, at det konservative Folkeparti i hvert Fald ikke havde staaet inde for denne Rigsdagspolitik, og han nævnte, at den 23. Oktober 1918, da Rigsdagen tog sin Beslutning — som jo ogsaa det konservative Folkeparti stemte for —, da var denne Beslutning Udtryk for, hvad han kaldte et Kompromis. Ja, jeg kan jo ikke vide, om det har været et Kompromis *indenfor* det konservative Parti, jeg kan kun sige, at saaledes som det konservative Folkepartis Holdning fremtraadte *udadtil* overfor os, ved jeg ikke af, at det konservative Folkeparti den Gang har ønsket noget andet lagt ind i Beslutningen end det, som man fra andre Sider her i Salen ønskede. Og endnu den 12. Maj 1919, da det konservative Folkeparti skilte sig ud fra de øvrige politiske Partier i denne Sag, stod den daværende Ordfører for Partiet i disse Spørgsmaal, Hr. Alexander Foss, ved det lukkede Møde, af hvilket Referat jo nu er offentliggjort, og fremhævede og understregede meget stærkt, at Beslutningen vedrørende 3die Zone var truffet i Modstrid med fælles Ønsker hos den samlede danske Delegation, ligesom han stærkt betonede, at det konservative Folkeparti vedblivende stod paa Beslutningen af 23. Oktober 1918.

Derimod er jeg ganske vist klar over, at Hr. Harboe meget tidligt indtog en Særstilling, en afvigende Holdning i denne Sag, og det højst ejendommelige, der nu er sket i Tiden efter Valget, er dette, at

denne Mand, som tidligere var en ensom Mand i Rigsdagens Politik paa dette Omraade, kun støttet af nogle ganske enkelte — saa vidt mig bekendt een enkelt indenfor Venstre og nogle faa indenfor det konservative Folkeparti —, i dette Øjeblik med Tilfredshed kan træde frem og stille sig selv som Ordfører, ja, i Virkeligheden som Fører for den sønderjydske Politik, der drives af det nye Ministerium, og som er knæsat af et Flertal baade i Folketing og i Landsting. Da Hr. Harboe talte her i Gaar, var han lige saa tilfreds med den nuværende Statsministers Holdning i dette Spørgsmaal, som han den 12. Maj 1919 var utilfreds med den Holdning, den nuværende Statsminister den Dag indtog som Ordfører for Partiet Venstre. Jeg havde imidlertid i Gaar det Indtryk, at Hr. Harboe dog havde en Følelse af, at selv i denne nye Magtstilling var der visse Grænser for den Indflydelse, han kunde øve. Baaret af den Stemningsbølge, mod hvilken Hr. H. P. Hanssen en Dag sidste Sommer her i denne Sal advarede med al den Myndighed, som et Livs Erfaringer under større og vanskeligere Forhold, end ret mange af os har oplevet, gav ham — baaret af denne Stemningsbølge har Hr. Harboe kunnet drage to store politiske Partier med i sin Politik i denne Sag, men han har ganske vist ikke derigennem for sit eget Vedkommende, hvad hans Udtalelser i Gaar vidnede om, opnaaet Forventningen om, at han kunde naa et praktisk Resultat. I Modsætning til Statsministeren, der i Gaar syntes at gaa ud fra, at der var Mulighed for Gennemførelse af de af ham fremsatte Internationaliseringsplaner, forudsagde Hr. Harboe, at denne Politik vilde føre til intet, og sagde de trøstende Ord til sine Meningsfæller, som han mente burde siges i den Anledning. Og Omkvædet for disse Trøstens Ord var jo det, som vi vel i de kommende Tidens Forhandlinger meget hyppigt vil komme til at møde baade paa dette Omraade og paa alle mulige andre Omraader: Det er jo alt sammen Ministeriet Zahles Skyld (Hør!). Dette raaber de ærede konservative Medlemmer Hør til. Ja, jeg nærer ikke nogen Tvivl om, at det vil blive det Omkvæd, hvorunder deres og Partiet Venstres fremtidige Agitationskampagne vil komme til at foregaa over hele Landet, overfor alle de Livets Ubehageligheder, som det heller ikke under det nye Ministerium vil lykkes at fritage Landets Borgere for.

Det fremgik tydeligt af Hr. Harboes